

विदेह नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड-४

संख्या-२

मिति २०७९/६/२७

भाग-२

ट्युसन, कोचिङ्ग, प्राविधिक तालिम, अध्यापन सेवाको अनुमति तथा नियमन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८

प्रस्तावना: गुणस्तरिय शिक्षाप्रदान गर्ने उद्देश्यले विद्यार्थी तथा अभिभावकको चाहनालाई सहयोग पुर्याउनका लागि खोलिएका ट्युसन, कोचिङ्ग, प्राविधिक तालिम तथा विद्यालय बाहिर हुने जस्तै विभिन्न प्रतियोगिताका तयारी कक्षा अध्यापन सेवाको कक्षालाई कानुनी दायरामा ल्याई व्यवस्थित रूपले व्यवस्थापन र सञ्चालन गर्न आवश्यक भएको हुँदा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ११ ज(१७) ले दिएको अधिकार तथा विदेह नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्य विधि नियमित गर्न वनेको ऐन, २०७७ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी विदेह नगरपालिकाले यो कार्य विधि बनाएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

- संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यो निर्देशिकाको नाम: "ट्युसन कोचिङ्ग, प्राविधिक तालिम केन्द्र, अध्यापन सेवाको अनुमति तथा नियमन सम्बन्धी कार्यविधि २०७९" रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएपछि तुरुन्त लागु हुनेछ ।
- परिभाषा:** विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

- (१) "नगरपालिका" भन्नाले विदेह नगरपालिका सम्भन्नु पर्दछ ।
- (२) "ऐन" भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ लाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (३) "प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत" भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (४) "ट्युसन सेन्टर (शिक्षण सहयोग केन्द्र)" भन्नाले कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाले विद्यार्थीको पठनपाठनमा सहयोग पुर्याउने उद्देश्यले खोलिएको शिक्षण गर्ने संस्थालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- (५) "कोचिंग" कक्षा भन्नाले विद्यालयमा अध्ययन नगरेका वा विचैमा अध्ययन छोडेका र पुनः अध्ययन गर्न चाहने बालबालिकाहरुका लागि विद्यमान पाठ्यक्रमलाई आधार मानि शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालनार्थ कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाले खोलिएको शिक्षण गर्ने संस्थालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- (६) "विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवा" भन्नाले विभिन्न प्रतियोगितात्मक (छनौट) परीक्षाका लागि तयारी गराउन शिक्षण गर्ने कार्यक्रमलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- (७) "सञ्चालक" भन्नाले ट्युसन तथा कोचिङ्ग कक्षा र विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवाको सञ्चालन गर्ने व्यक्ति वा संस्थालाई जनाउछ ।
- (८) "निरीक्षक" भन्नाले नगरपालिकाको अधिकृतस्तरको कर्मचारी वा खटाईएको व्यक्तिलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- (९) "केन्द्र" भन्नाले ट्युसन, कोचिङ्ग तथा विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवा सञ्चालन गर्ने संस्थालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- (१०) "प्राविधिक तालिम" भन्नाले व्यवसायिक रुपमा प्रशिक्षण तथा सीप सिकाउने तालिम सम्भन्नु पर्दछ ।

परिच्छेद २

ट्युसन, कोचिङ्ग, प्राविधिक तालिमजस्ता विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवाको अनुमति सम्बन्धी व्यवस्था

३. **अनुमति सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ट्युसन केन्द्र, कोचिङ्ग कक्षा, प्राविधिक तालिम तथा विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवा सञ्चालन गर्न चाहेमा शैक्षिक सत्र समाप्त हुनु भन्दा कमिमा ३ महिना अगाडी कक्षा सञ्चालन सम्बन्धी प्रस्ताव (सञ्चालनको उद्देश्य, भौतिक पूर्वाधार, भवन, कक्षाकोठाको उपयुक्तता, शैक्षिक सामग्री, फर्निचर, खानेपानी, शौचालयको व्यवस्था, शिक्षक सञ्चालन गर्ने स्थान आदि) उल्लेख गरी तोकिएको ढाचामा अनुसूची १ बमोजिम नगरपालिका समक्ष निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) नगरपालिकाले प्राप्त निवेदनका सम्बन्धमा निरीक्षकबाट स्थलगत जाचबुझ गरी तोकिएको पूर्वाधार पुरा भएको अवस्थामा वडा कार्यालयको सिफारिस

बमोजिम अनुसूची २ बमोजिम अनुमति प्रदान गर्नुपर्ने छ ।

(३) अनुमति माग गरेका ट्युसन केन्द्र, कोचिङ्ग कक्षा तथा विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवा कक्षा सञ्चालनको लागि स्थलगत निरीक्षणबाट तोकिएको पूर्वाधार पुरा भएको देखिएमा अनुमति प्रदान गर्दा ट्युसन केन्द्रका लागि रु.२५०००। (अक्षरेपी पच्चीस हजार), कोचिङ्ग कक्षा सञ्चालनका लागि रु.२५०००।- (अक्षरेपी पच्चीस हजार) र विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवा कक्षा सञ्चालन गर्न रु.५००००। (अक्षरेपी पचास हजार), प्राविधिक तालिम केन्द्र सञ्चालनका लागि रु.३०,०००।- (अक्षरेपी तीस हजार), रकम सुरक्षण वाफत धरौटी स्वरुप राख्नु पर्नेछ । यसरी राखेको धरौटी रकम मुद्धती खातामा राख्नु पर्नेछ । सो खाताको सञ्चालन प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले तोकिएको कर्मचारी र सञ्चालकको सयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ । यसरी धरौटी राखिएको रकम सञ्चालित संस्था बन्द गर्नु पर्ने भएमा सञ्चालकको निवेदन प्राप्त भएमा नियमानुसार सम्बन्धित सञ्चालकलाई फिर्ता गरिनेछ ।

(४) सञ्चालनमा रहेको केन्द्रले प्रत्येक आर्थिक वर्षको आयव्यको लेखा परीक्षण नगरपालिकाबाट तोकिएको रजिष्टर्ड लेखा परीक्षकबाट गराई प्रत्येक वर्षको असार मसान्त सम्म रु.२०००। दस्तुर जम्मा गरि अनुमति नविकरण गर्नु पर्ने छ ।

(५) कुनै अनुमति प्राप्त केन्द्रको नाम संग मिल्ने गरी पुनः अर्को संस्था दर्ता गर्न नगरपालिकाबाट अनुमति प्रदान गरिने छैन । जुन स्थानका लागि अनुमति दिइएको हो सोही स्थानमा मात्र केन्द्र सञ्चालन गर्नु पर्ने छ ।

(६) नगरपालिकाबाट नियमानुसार अनुमति लिइ सञ्चालनमा रहेका दुइ वा दुई भन्दा बढी केन्द्रहरुले संस्था गाभी एउटै कायम गर्न चाहेमा वा साविकको नाम परिवर्तन गर्न चाहेमा वा विशेष परिस्थिति उत्पन्न भइ साविकको स्थानबाट अन्यत्र सार्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिसमा नगरपालिकाबाट अनुमति लिइ गर्न सकिने छ ।

(७) अनुमति लिइ सञ्चालनमा रहेका केन्द्रहरुको विवरण नगरपालिकाले अद्यावधिक गराई राख्नु पर्नेछ ।

(८) अनुगमन निरीक्षण गर्दा तोकिएको पूर्वाधार पुरा गरेको नगरेको वा पुरा गर्न बाँकी रहेको देखिएमा नविकरण गर्दा थप रु.५०००। दस्तुर सहित कबुलियत नामा गरि नविकरण गरिनेछ ।

परिच्छेद ३

विद्यार्थीको नाम दर्ता, परीक्षा र अभिलेख सम्बन्धी ब्यवस्था

४. विद्यार्थीको नाम दर्ता परीक्षा र अभिलेख राख्नु पर्ने : (१) केन्द्रमा अध्ययन गर्न आउने

विद्यार्थीहरूले अनिवार्य रूपमा भर्ना फारम र आवेदन फाराम भरी नियमानुसार भर्ना हुनु पर्ने ।

(२) भर्ना हुन आउने विद्यार्थीले कम्तिमा पनि आफु जुन तहको परीक्षाको लागि अध्ययन गर्न चाहेको हो त्यस भन्दा २ कक्षा तलको कक्षा उत्तिर्ण गरेको प्रमाणपत्र भर्ना फारम संगै पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) माध्यमिक शिक्षा परीक्षा तथा अन्य प्रतियोगितात्मक परीक्षामा सहभागि हुने विद्यार्थीहरूको हकमा सम्बन्धित परीक्षा लिने संस्थाले भराउने रजिष्ट्रेशन र आवेदन फाराम ती परीक्षा सञ्चालन गर्ने निकायले तोके अनुसार नै हुनेछ ।

(४) केन्द्रमा अध्ययन गर्न आउने विद्यार्थीहरूको व्यक्तिगत विवरण सम्बन्धित केन्द्रले नै विद्यार्थीहरूबाट भर्ना फारम प्रविष्टी गर्न लगाइ समष्टीगत रूपमा विवरण तयार गरी अनिवार्य रूपमा अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद ४

शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था

५. **शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था:** सम्बन्धित संस्थाले विद्यार्थीहरूसंग लिने शुल्कको प्रस्ताव विदेह नगरपालिकामा पेश गरी नगरपालिकाबाट स्वीकृत गरे बमोजिमको शुल्क मात्र लिनु पर्ने छ र अन्य व्यवस्थापनका लागि लाग्ने खर्च नगर शिक्षा समितिबाट तोकिएबमोजिम हुनेछ ।
६. **निशुल्क शिक्षण सम्बन्धी व्यवस्था:** नगरपालिकाले सिफारिस गरेका अपांग महिला दलित, विपन्न तथा गरिबीको रेखामुनी रहेका व्यक्तिलाई कूल विद्यार्थी संख्याको ५ प्रतिशत विद्यार्थीलाई सम्बन्धित संस्थाले निशुल्क पढाउनुपर्नेछ ।

परिच्छेद ५

शिक्षक सम्बन्धी व्यवस्था

७. **शिक्षक सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) ट्युसन केन्द्र, कोचिङ्ग कक्षा, प्राविधिक तालिम केन्द्र तथा विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवा केन्द्रको प्रमुखको शैक्षिक योग्यता न्यूनतम स्नातक तह उत्तिर्ण गरेको हुनुपर्दछ ।
  - (२) शिक्षकको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धित तहको सम्बन्धित विषयको शिक्षकको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता हुनुपर्नेछ ।
  - (३) सञ्चालकले करारनामा गरी आवश्यकता अनुसार शिक्षकको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । सो करारनामा उल्लेख भए बमोजिमको रकम सम्बन्धित शिक्षकलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।

परिच्छेद ६

दण्ड सजाय सम्बन्धी व्यवस्था

८. **दण्ड सजाय:** (१) यस कार्यविधिमा उल्लेखित शर्तहरू पालना नगरेमा प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही हुनेछ।
 (२) कुनै सञ्चालकले केन्द्र सञ्चालन गर्दा नियमानुसार कक्षा सञ्चालन नगरी विद्यार्थीहरूलाई ठगी गरी बेपत्ता भएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारबाहीका लागि नगरपालिकाले जिल्ला प्रशासन कार्यालयलाई लेखि पठाउनु पर्नेछ।

परिच्छेद ७

विविध

९. **विविध :** (१) कुनै पनि ट्युसन केन्द्र, कोचिङ्ग कक्षा, प्राविधिक तालिम केन्द्र तथा विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवा केन्द्रले सामुदायिक विद्यालयको भवन प्रयोग गर्न पाइने छैन।
 (२) कक्षा सञ्चालन अनुगमन निरीक्षण नगरपालिका, नगर शिक्षा समितिबाट समय समयमा गरिनेछ।

अनुसूची १

(दफा ३ को उपदफा १संग सम्बन्धित)

दयुसन केन्द्र, कोचिङ्ग कक्षा, प्राविधिक तालिम केन्द्र तथा विद्यालय बाहिर हुने
अध्यापन सेवा केन्द्र खोल्नका लागि दिइने निवेदन-

मिति.....

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू ।

विदेह नगरपालिका धनुषा ।

विषय: दयुसन केन्द्र/कोचिङ्ग कक्षा/प्राविधिक तालिम केन्द्र, विद्यालय बाहिर हुने
अध्यापन सेवा केन्द्र सञ्चालनअनुमति पाऊ ।

महोदय,

शैक्षिक सत्र..... देखि देहाय बमोजिमको दयुसन केन्द्र/कोचिङ्ग कक्षा/प्राविधिक तालिम
केन्द्र/विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवा केन्द्र सञ्चालन गर्न चाहेकाले अनुमतिका लागि देहाय
बमोजिमका विवरणहरु खुलाई यो निवेदन श्रीमान समक्ष पेश गर्दछु ।

नाम:.....

ठेगाना: जिल्ला:..... गा.पा./न.पा. .... बडा नं. ....

१ कक्षा सञ्चालन हुने तह र विषय:

तह	कक्षा	कार्यक्रम	विषयहरु

२. कक्षा सञ्चालन हुने समय:

३. कक्षा सञ्चालन हुने स्थान:

४. भौतिक पूर्वाधार:

१) भवन तथा कक्षाकोठा संख्या: ..... २) तालिम कक्ष .....

५. फर्निचरको विवरण

१. डेस्क..... २. बेन्च..... ३. टेबल..... ४. दराज..... ५. अन्य.....

शौचालयको व्यवस्था : छ भने संख्या..... छैन

खानेपानीको व्यवस्था भए नभएको:.....

पुस्तकालयको व्यवस्था: छ ..... पुस्तक संख्या..... छैन.....

५. शैक्षिक सामग्री/ प्रशिक्षण सामग्रीहरूको विवरण: छ

क्र.सं.	विवरण	संख्या	क्र.सं.	विवरण	संख्या
१			६		
२			७		
३			८		

६. शुल्क सम्बन्धि विवरण

क्र.सं.	तह/कक्षा	मासिक शुल्क	कैफियत
१			
२			
३			

७. शिक्षकहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम	योग्यता	तालिम	अध्ययापन गर्ने तह कक्षा	विषय	कैफियत
१						
२						
३						

८. सञ्चालकहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	नागरिकता नं.	कैफियत
१				
२				
३				

९. कम्पनीदर्ता सम्बन्धि विवरण

संस्थाको अधिकृत पूँजी: रु. ....

संलग्न गर्नु पर्ने कागजात

संस्थाको सही छाप

निवेदकको

नाम :

हस्ताक्षर :

अनुसूची २

(दफा ३ को उपदफा २ संग सम्बन्धित)

दयुसन केन्द्र, कोचिङ्ग कक्षा, प्राविधिक तालिम केन्द्र तथा विद्यालय बाहिर हुने
अध्यापन सेवा केन्द्र सञ्चालनका लागि दिइने अनुमति

मिति : .....

विषय: दयुसन केन्द्र/कोचिङ्ग कक्षा/प्राविधिक तालिम/विद्यालय बाहिर हुने
अध्यापन सेवा केन्द्र सञ्चालन अनुमति सम्बन्धमा ।

श्री .....

तपाइले र त्यस संस्थाले मिति .....मा दयुसन केन्द्र/कोचिङ्ग कक्षा/प्राविधिक
तालिम केन्द्र/विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवा केन्द्र खोल्न अनुमति पाउ भन्ने सम्बन्धमा
दिइएको निवेदन उपर कारबाही हुदा यस कार्यालयको मिति.....को निर्णय बमोजिम
विदेह नगरपालिका वडा नं..... मा श्री .....केन्द्र/कोचिङ्ग कक्षा/प्राविधिक
सञ्चालन गर्न यो अनुमति प्रदान गरिएको छ ।

कार्यालयको छाप

अनुमति प्रदान गर्ने अधिकारीको

दस्तखत:

नाम:

पद:

कार्यालयको नाम:

मिति:

आजाले

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत